

Verslag kiteincident zondag 11 mei bij Westkapelle (post kitehigh.nl 25 mei)

Graag dank ik helden Steven en Jeroen, KNRM-beller Peter, de KNRM, de ambulance-, politie- en heliteams, de professionals van het EMC en alle andere betrokken hartelijk voor mijn redding! En mijn naasten voor hun steun. Ik eindig met een vraag t.b.v. een mogelijk constructief vervolg.

In de problemen

Op zondagmiddag 11 mei ben ik ondanks de evident riskante omstandigheden en zonder de spot goed te kennen toch bij Westkapelle gaan kiten. De behoefte om een matige dag ervoor goed te maken bleek een slechte raadgever. Toch voelde het meer als een gecalculeerd risico dan als eenvoudige waaghalzerij: met zo'n twaalf jaar kiteervaring in allerlei omstandigheden heb ik een solide basis. En mocht het toch misgaan: ik weet uit eerdere penibele situaties dat ik niet snel panikeer - tot die dag had ik mezelf altijd kunnen redden. Daarnaast had ik net een deel van mijn veiligheidsroutine nog eens opgefrist (een kantelpunt bleek later) en had ik voor een noodgeval als altijd een mesje bij me. Overigens droeg ik – conform de heersende veiligheidscultuur in het kiten – geen andere veiligheidsmiddelen (bijv. helm, reddingsvest of rugbeschermer).

Mijn sessie begon prima, al kwam de wind toch iets meer van zee dan gedacht, waardoor je dichterbij de paalhoofden langs moest om uit- en in te varen. Maar de golven waren mooi en na wat geslaagde kleinere sprongen begon ik warm te draaien. Toen maakte ik, vanuit groeiend zelfvertrouwen, toch een fout: verleid door een mooie springgolf zette ik nog net binnen de paalhoofden een sprong in. Ik moest landen op een omslaande golf en in de lastige correctie daarna raakte mijn kite het water. Direct spoelde er een golf overheen en lag hij geparkeerd. Tot mijn verontrusting te dicht bij het uiterste paalhoofd om vanuit deze toestand nog tijdig te herstarten. Het gebeurde in een moment.

Ik dreef snel richting de paal. Toen duidelijk werd dat de kite er net niet voorlangs zou drijven koppelde ik mijn chicken loop alvast los, maar hield de leash nog even verbonden. Ik wilde eerst weten waar ik uitkwam voordat ik het potentieel nuttige drijfvermogen van de kite zou verliezen. Ondertussen herhaalde ik in mijn hoofd “push not pull”. Dit staat tegenwoordig op kaartjes die bij levering aan de kiteleashes van Slingshot hangen (ik had dit jaar mijn set vernieuwd – jaargang 2013). De leash die ik al gebruikte kreeg ik bij één van mijn vorige Slingshots en ziet er vrijwel hetzelfde uit als de nieuwe (zie foto's hieronder). Hij slijt langzaam, dus bij levering besloot ik afwezig dat vervanging niet echt uitmaakte. Ik heb de oude aan mijn trapeze laten zitten. Wel prentte ik de instructie nog eens in mijn hoofd.

De kite ging aan de strandkant langs de paal, ikzelf aan de andere en toen de lijn strak stond dreef ik niet verder af. Ik was niet gebotst en kon net staan. Dat viel mee. Bij de eerste golven werd ik echter al stevig heen en weer gespoeld. Daarna kwam er een grote golf over me heen en werd het venijn van mijn positie duidelijk: eerst sleurde de golf me hard, tuimelend mee en zodra ik proestend boven kwam pakte de golf mijn kite – die inmiddels meer weg had van een drijfanker dan een vlieger – en die trok me via de paal weer keihard terug tegen de golven in. De kiteleash zat aan de rug van mijn trapeze vast, dus die trok me aan de buikband mee. De kracht tijdens dat slepen was zo groot dat ik ervan moest kokhalzen. Zo jojo-de ik op en neer. Oncomfortabel bij kleine golven, hels bij grote. Ander nadeel van de ruggelingse bevestiging van de leash was dat ik de golven niet kon zien aankomen, noch eventuele hulptroepen.

Op het moment dat ik na de eerste harde jojo weer grond onder de voeten voelde reikte ik achter me en duwde een aantal malen hard op de release van de leash (push not pull). Geen verlossing. Ik wist 100% zeker dat ik de instructie goed had onthouden, er moest dus iets mis zijn met de leash. Een moment later volgde weer een kolkende jojo. Onder water streepte ik de optie ‘leash loskoppelen’ in gedachten door. Plan B: lijn doorsnijden. Zodra ik weer kon staan en iets op adem was gekomen zocht ik mijn mes op. Weg. Jaren zat die zonder problemen in mijn trapeze en juist nu: verloren.

Loskoppelen geen optie, doorsnijden geen optie. Nu begon ik het serieus eng te vinden. Omdat ik alleen downwind kon kijken en continu door golven werd gespoeld zag ik geen reddingspogingen of aanstalten daartoe. En de grote jojo's kostten zoveel lucht en energie dat ze me snel uitputten. Ik besepte dat als ik me niet van mijn kite kon bevrijden, de kans inmiddels reëel was dat ik hier zomaar, opeens, om zou komen. Dit gevoel zij niemand gegund. Niet over nadenken, riep ik mezelf tot de orde en ik sterkte me met het idee dat Steven alles aan het doen zou zijn om me te (laten) redden. Het enige plan dat ik in de korte momenten tussen jojo's en op adem komen nog kon bedenken was het uittrekken van mijn trapeze. Even investeerde ik er al mijn tijd en energie in. Mijn trapeze is echter al lastig om op het land uit te krijgen, laat staan in die situatie, met snel onderkoeld rakende spieren. Ik heb de eerste van drie straps een stukje losgekregen. Toen voelde ik dat me weinig energie meer restte en dwong ik mezelf na te denken of ik dit nog wel de beste route was.

Ik schat dat ik inmiddels zo'n twintig minuten in het water lag. Achter mij werden allerlei reddingspogingen gedaan, maar voor zover ik mij herinner, in mijn blikveld nog steeds geen spoor. Leeg strand en grijze lucht. Ik stopte met het loswurmen van de trapeze. In plaats daarvan besloot ik mijn laatste krachten te gebruiken om zo lang mogelijk niet te verdrinken. Ik heb het nog een paar minuten volgehouden denk ik. Toen werd ik zó moe en koud. Bij een van de volgende grote golven heb ik me aan het water overgegeven.

Redding

Na inschakeling van de KNRM en diverse reddingspogingen kreeg Steven (zie zijn eerdere verslag) hulp van Jeroen H. Jeroen is met zijn kite de zee in gegaan, heeft me weten los te snijden en naar het strand gesleept. Een onvoorstelbare prestatie. Op het strand stonden de hulpdiensten klaar. Ik was bewusteloos en ben conform protocol geruime tijd gereanimeerd. Na stabilisatie en andere handelingen ben ik met de inmiddels gearriveerde traumahelikopter naar het Erasmus Medisch Centrum in Rotterdam gebracht.

Het eerste dat ik mij kan herinneren is het ontwaken op de intensive care, vier dagen later. Bij de eerste keer wakker worden zag ik een plafond dat ik niet kende: foute boel dacht ik. Ik dreef weer weg, hoopte vaag dat ik de volgende keer toch gewoon thuis wakker zou worden. Weer dat gekke plafond. Shit. Maar toen drong het door: ik leef nog!

Dankzij de fantastische en vakkundige medische hulp van vele betrokkenen – KNRM, ambulance, politie, heliteam, Eerst Hulp, Intensive Care en Traumatologie, verliep mijn behandeling zeer voorspoedig. Ik had geen kwetsuren anders dan zeewater in mijn longen, onderkoeling – ik had een lichaamstemperatuur van 29 graden bij aankomst in het EMC, dit had echter ook een voordeel: bij lage temperatuur verbruik je minder zuurstof, wat de kans op hersenschade reduceert – en gebroken ribben van de reanimatie. Ik ben enkele dagen in slaap gehouden om mijn longfunctie te laten herstellen. Zodra ik weer zelf kon ademen ben ik geleidelijk gewekt. Hersenschade kon in deze periode stap voor stap worden uitgesloten. Op zondagmiddag 18 mei, één week later, mocht ik naar huis om daar verder aan te sterken. Vandaag, weer een week later, ben ik voldoende opgeknapt om dit te schrijven. Ik zal volledig herstellen en kom dus met de schrik vrij, net als mijn naasten. Wel moet het mentaal nog een plek krijgen (dit verslag helpt me daarbij).

Wat was er mis met de leash?

T.a.v. de toedracht was mijn belangrijkste vraag wat er mis was met de leash. Wat blijkt: Slingshot heeft de trekrichting van de release omgedraaid. (Zie foto's hieronder.) Twee keer twijfelde ik niet: niet toen ik bij levering van een nieuwe kite keek of de nieuwe en oude leash hetzelfde waren. Ze lijken erg op elkaar en daarbij: waarom zou je zoiets veranderen? En niet toen ik hem op het water niet loskreeg. Ik wist zó zeker dat de ik de instructie correct had onthouden dat ik trekken geen seconde heb overwogen. **Slingshot-gebruikers: LET HIER DUS OP als je met een oudere leash vaart,**

maar onlangs een nieuwe kite hebt uitgepakt en dat kaartje hebt gezien!

Het voorgaande neemt niet weg dat ik per saldo dus niet wist hoe mijn leash werkte en dat is kwalijk. Maar het verklaart wel hoe het zover heeft kunnen komen.

Foto's van de oude (grijs) en nieuwe (geel) kiteleashes van Slingshot

Het mes is spoorloos. Wanneer ik het ben verloren is niet duidelijk, tijdens een van de jojo's of tijdens het zoeken ernaar. Bij vrienden van mij werkt bevestiging met een elastisch koordje goed weet ik inmiddels. Tot slot, een trapeze die je in noodgevallen niet uit kunt krijgen kan je dood betekenen. Houd daar rekening mee.

Naar een constructief vervolg

Er vallen m.i. ook nog bredere lessen te trekken. Eén die voor de hand ligt: ga alleen kiten onder omstandigheden die je aankunt. Natuurlijk moet je je verstand blijven gebruiken. Deze ervaring helpt mij daar weer bij en hopelijk de lezer ook. Maar het is óók een doodoener. Want wanneer kan je de omstandigheden aan? Vlak water, weliswaar zonder obstakels maar hier en daar enkeldiep (Brouwersdam, Oostvoorne) is ook 'dwarslaesiegebied'. Spots aan het IJsselmeer zijn omgeven door bomen, kades, verkeersborden en badgasten. IJmuiden en Wijk aan Zee hebben de strekdam. Noordwijk, Slufter of de Wadden verraderlijke stromingen. Dus waar kan je dan nog varen? 'Kite alleen waar en wanneer je het aankan' is bijna net zo onbruikbaar als 'maak geen fouten'.

Is de relevantere vraag niet: hoe beperken we de gevolgen als de risico's bewaarheid worden? Moet één van de gevaarlijkste sporten ter wereld in dit opzicht geen voortrekker zijn, in plaats van verre volger? Als sport gaan 'we' in ieder geval belabberd met de risico's om. Zoals Steven in de nasleep zei: met duiken kom je niet in de buurt van water zonder buddy check. Sportklimmen kent allerlei routines om elkaar van veilig klimmen te verzekeren. Bij avontuurlijk skiën draag je een helm, rugbeschermer, lawinerugzak, pieper, peilstok, noem maar op. En met kiten? Nauwelijks uitrusting en geen cultuur waarbij je de risico's samen beheerst. Het is ieder voor zich. Er is een omslag nodig.

Ik sprak later de arts van de Eerste Hulp die mij opving bij aankomst in het EMC, zij heeft vrienden die ook kiten. Zij, en vele medici met haar, kunnen er niet bij dat wij zo slecht omgaan met veiligheid. Ze stelde voor om eens een aantal experts, van Eerste Hulp, Chirurgie, Heliteams, KNRM etc., aan geïnteresseerde kitters te laten vertellen over de (medische) risico's én hoe je die praktisch kunt beperken. Niet om ons het kiten uit het hoofd te praten, wél om het echt veiliger te maken. Gewapend met praktische oplossingen moeten we (elkaar) dan het goede voorbeeld gaan geven.

Goed idee, zo'n bijeenkomst? Als je me dat via een comment of mail laat weten en er is voldoende animo, dan zal ik proberen zo'n dag voor elkaar te krijgen. Dat is het minste wat ik kan doen na mijn fortuinlijke ontsnapping en de enorme directe en indirecte steun die ik daarbij heb gekregen.

Groeten en veel veilig kiteplezier!

Tim